

I. RUNDSCHREIBEN

NOVEMBER 2013

Deutsch ohne Grenzen

**Einladung
zur Tagung des Germanistenverbandes
der Tschechischen Republik
und zur Konferenz
in České Budějovice
von 16.–18. September 2014**

Němčina bez hranic

**Pozvánka
na zasedání Svazu germanistů
České republiky a konferenci
v Českých Budějovicích
16.–18. září 2014**

Sehr geehrte Kolleginnen und Kollegen,
sehr geehrte Damen und Herren,

die regelmäßige Konferenz des Germanistenverbandes der Tschechischen Republik, die in verschiedenen Regionen Tschechiens veranstaltet wird, kommt im Jahre 2014 zum ersten Mal in die malerische Gegend Südböhmens an die Südböhmische Universität (JU) in České Budějovice.

Die Tagung "Deutsch ohne Grenzen" findet von Dienstag, dem 16., bis Donnerstag, dem 18. September 2014, an der Pädagogischen und der Philosophischen Fakultät der JU in České Budějovice statt.

Die Nähe der Südböhmischen Region sowohl zu Deutschland als auch zu Österreich bietet in Budweis ideale Voraussetzungen für eine fachliche Tagung mit grenzüberschreitenden Inhalten. Die Konferenz soll einen Dialog unterschiedlicher Forschungsgebiete sowie Überlegungen über zukünftige Entwicklungen in einzelnen Fachdisziplinen ermöglichen. Sie richtet sich in ihrer transdisziplinären Ausrichtung an Sprachwissenschaftler, Literaturwissenschaftler, Kulturwissenschaftler, Didaktiker sowie Vertreter anderer für die Thematik relevanter Disziplinen.

Vážené kolegyně a vážení kolegové,
vážené dámy a vážení pánové,

v různých regionech se pravidelně koná konference Svazu germanistů České republiky. V roce 2014 poprvé zavítá do malebného prostředí jižních Čech do Českých Budějovic na půdu Jihočeské univerzity.

Konference "Němčina bez hranic" se bude konat v termínu od úterý 16. září do čtvrtka 18. září 2014 na Pedagogické a Filozofické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Sousedství jihočeského regionu s Rakouskem a Německem nabízí významné impulsy k odborné diskusi věnované přeshraničním tématům. Konference Svazu germanistů by měla umožnit dialog různých vědeckých oborů a rozvinout úvahy o budoucím rozvoji jednotlivých disciplín. Svou transdisciplinární orientací se obrací na lingvisty, literární vědce, kulturology, didaktiky a zástupce příbuzných oborů.

INHALT DES 1. RUNDSCHREIBENS:

- I. Vorstellung der Konferenz in Sektionen
- II. Vorläufiges Programm
- III. Unterkunftsmöglichkeiten
- IV. Anmeldung zur Konferenz

OBSAH 1. DOPISU:

- I. Představení konference a jejích sekcí
- II. Předběžný program
- III. Nabídka ubytování
- IV. Přihláška na konferenci

I. Vorstellung der Konferenz in Sektionen

I. Představení konference a jejích sekcí

Die Konferenz hofft mit ihrem absichtlich sehr offen formulierten Titel "Deutsch ohne Grenzen" auf interessante Beiträge und Diskussionen in folgenden vier Tagungssektionen:

Linguistik

Das Phänomen „Grenze“ erweist sich als grundlegende Erscheinung auf dem gesamten Gebiet der gegenwärtigen linguistischen Forschung, was auch die möglichen Themen von Beiträgen prädestiniert: diatopisch (z. B. Abgrenzung einzelner räumlicher Varianten und Varietäten), diastratisch (z. B. die Problematik der Sprachnorm(setzung), Standard vs. Nonstandard), diachron (z. B. Thematisierung der zeitlichen Gliederung, Klassifikation von Sprachwandelerscheinungen), sowie diaphasisch (z. B. Bezug auf die situativen Grenzen einer sprachlichen Äußerung).

Ist die Sprache als Kommunikationsmittel wirklich ohne Grenzen? Können, sollten oder sogar müssen Grenzen gezogen werden, um eine natürliche Sprache verstehen und auf metasprachlicher Ebene beschreiben zu können? Die erwarteten Beiträge sollen diese Problematik linguistisch, interkulturell, kontrastiv sowie als grenzüberschreitendes Phänomen reflektieren und die Breite der auf die deutsche Sprache bezogenen Forschung in der Tschechischen Republik zur Darstellung bringen.

Literatur

Deutschsprachige Literatur lebt seit mindestens einem Jahrhundert auch von den Texten der „Anderen“. Ob man sie als Exil-, Emigranten- oder neuerdings als Migranten- oder gar transnationale Literatur bezeichnen soll, wird in dieser Sektion als Genrebegriff diskutiert. Willkommen sind Beiträge über Autorinnen und Autoren, die den eingegengten Begriff der „Nationalliteratur“ sprengen. Dabei ist es gleichviel, welcher Herkunft sie sind oder ob sie in deutschsprachigen Ländern über tschechische Themen schreiben oder allgemein Nicht-Muttersprachler sind, aber in deutscher Sprache veröffentlichen.

Název konference "Němčina bez hranic" byl formulován záměrně velmi otevřeně v očekávání zajímavých příspěvků a diskuzí v následujících čtyřech sekcích:

Lingvistika

Fenomén „hranice“ představuje jeden ze zásadních jevů v oblasti současného lingvistického výzkumu, což nastiňuje možnou orientaci příspěvků na témata diatopická (např. vymezení jednotlivých lokálních variant a variet), diastratická (např. problematika jazykové normy a možného procesu jejího ustanovování, vymezení jazykového standardu vůči nestandardním varietám), diachronní (např. otázky periodizace či klasifikace jevů provázejících vývoj jazyka) či diasituativní (např. vztah k situativním hranicím jazykového sdělení).

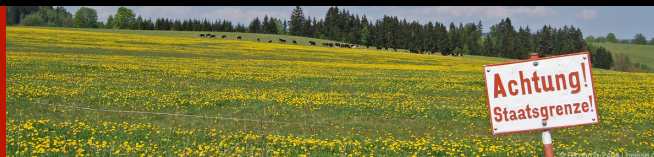
Je jazyk jako prostředek komunikace opravdu bez hranic? Mohou, mají, či dokonce musí být stanoveny hranice, abychom mohli porozumět přirozeným jazykům a popsat je na metajazykové úrovni? Očekávané příspěvky by měly reflektovat tuto problematiku z hlediska lingvistického, interkulturního, kontrastivního či jako přeshraniční fenomén. Současně by také měly odrážet šíři bádání o německém jazyce v České republice.

Literatura

Německy psaná literatura žije již déle než jedno století i z textů "těch druhých". V literární sekci se bude diskutovat o tom, jestli se má žánrově označovat jako exilová, emigrační, migrační nebo snad transnacionální literatura. Vítané budou především příspěvky o autorkách a autorech, kteří boří pojem "národní literatury". Přitom nehraje roli, jakého jsou původu nebo jestli v německy mluvících zemích píšou o českých tématech či jestli nejsou rodilými mluvčími a vydávají svá díla v německém jazyce.

I. Vorstellung der Konferenz in Sektionen

I. Představení konference a jejích sekcí

Didaktik

Das Fach Germanistik zeichnet sich durch ein hohes Maß an Sprach- und Kulturgebundenheit aus, die insbesondere im Deutsch-als-Fremdsprache-Unterricht ihre Geltung findet. Voraussetzung für interkulturellen Dialog, kulturelle Vielfalt und damit für ein gelungenes Zusammenwachsen Europas ist u.a. die gelebte und geförderte Mehrsprachigkeit. Die Diskussionsgrundlage sollten forschungsbasierte Beiträge zur Rolle der Mehrsprachigkeit und der Sprachkontakte für die natürliche und multimediale Kommunikation, zur Wirkung der Mehrsprachigkeit auf das politische, gesellschaftliche, geistige und kulturelle Leben und die kulturelle Identität sowie auch zu Prozessen und Bedingungen des Vermittelns von Sprache und Kultur bilden. Die Mehrsprachigkeit wird dabei als multidimensionales Phänomen verstanden, in dem auf diverse Aspekte der Sprachlern- und Sprachlehrforschung eingegangen werden kann.

Gesellschaftswissenschaften

Nicht nur die Germanistik, sondern auch eine Reihe anderer wissenschaftlicher Disziplinen beschäftigt sich mit der Problematik der deutschsprachigen Länder, ihrer Kulturen, der Sprache und Geographie, Geschichte sowie mit den politischen, sozialen und ökonomischen Aspekten. Diese Sektion bietet Wissenschaftlern aus den genannten Bereichen die Möglichkeit, ihre Forschung sowie sonstige Aktivitäten und Projekte vorzustellen, die die tschechisch-deutsche Freundschaft und Partnerschaft vertiefen.

Ein Tagungsband für jede Sektion ist vorgesehen.

ANMELDUNG ZUM VORTRAG UND ZUR POSTERPRÄSENTATION:

Wir bitten Sie um Bestätigung der Teilnahme an der Konferenz und um Mitteilung des Vortragsthemas (Länge der Beiträge ca. 20 Minuten) spätestens bis zum 31. März 2014. Das Anmeldeformular liegt bei.

Gleichzeitig möchten wir auch gerne Nachwuchswissenschaftlerinnen und Nachwuchswissenschaftler herzlich zu Posterpräsentationen ihrer Forschungsarbeit einladen. (Mehrere Informationen bei den Organisatoren.)

Didaktika

Germanistika je obor, který je ve velké míře vázaný na jazyk a kulturu, což se významně projevuje právě ve výuce němčiny jako cizího jazyka. Mnohojazyčnost skutečná i podporovaná je předpokladem interkulturního dialogu, kulturní bohatosti a tím i úspěšného srůstání Evropy. Základem diskusí v sekci by proto měly být výzkumně zaměřené příspěvky, které se zabývají rolí mnohojazyčnosti a jazykových kontaktů jak v přirozené, tak i multimediální komunikaci, působením mnohojazyčnosti na politický, společenský, duchovní nebo kulturní život i jejím vlivem na kulturní identitu a podmínkami zprostředkování jazyka a kultury. Mnohojazyčnost vnímáme jako mnohodimenzionální fenomén, v jehož rámci je možné se zabývat nejrůznějšími aspekty výzkumu v oblasti učení se cizím jazykům a jejich vyučování.

Společenské vědy

Kromě germanistiky se problematikou německy mluvících zemí, jejich kulturou, jazykem, geografí, historií, politickými a sociálními aspekty, ekonomickými tématy apod. zabývá i řada jiných vědních disciplín. Tato sekce nabízí odborníkům z naznačených oblastí možnost představit svůj výzkum, aktivity, projekty, které propagují němčinu, resp. napomáhají zlepšit česko-německé porozumění.

Pro každou sekci se plánuje vydání sborníku.

PŘIHLÁŠKA K PŘÍSPĚVKU A K PANELOVÉ PREZENTACI:

Prosíme Vás o potvrzení účasti na konferenci a nahlášení tématu plánovaného příspěvku nejpozději do 31. března 2014 (délka příspěvku cca. 20 minut). Přihláška je přiložena k dopisu.

Zároveň bychom chtěli srdečně pozvat mladé nebo začínající vědce a vědkyně k panelové prezentaci svých výzkumů a prací. (Více informací u organizátorů konference.)

II. Vorläufiges Programm

II. Předběžný program

Dienstag, 16. 09. 2014

	Ankunft der Teilnehmer
17.00	Stadtbesichtigung
19.00	gemeinsames Abendessen

Mittwoch, 17. 09. 2014

8.30–9.30	Anmeldung
9.00	feierliche Eröffnung der Konferenz
9.45–11.45	Plenarvorträge
11.45–13.00	Mittagessen
13.00–16.00	Tagung in den vier Sektionen
16.00–16.30	Posterpräsentationen
16.30–18.00	Tagung des Germanistenverbandes
19.00	Abendessen
8.30–16.30	Ausstellung einiger Verlage

Donnerstag, 18. 09. 2014

9.00–11.30	Tagung in den vier Sektionen
11.30–12.00	Abschluss der Konferenz
12.00–13.00	Mittagessen
13.30–18.00	fakultative Exkursion nach Český Krumlov

Úterý, 16. 09. 2014

	příjezd účastníků
17.00	prohlídka města
19.00	společná večeře

Středa, 17. 09. 2014

8.30–9.30	registrace
9.00	slavnostní zahájení
9.45–11.45	plenární přednášky
11.45–13.00	oběd
13.00–16.00	konference ve čtyřech sekcích
16.00–16.30	panelové prezentace
16.30–18.00	zasedání Svazu germanistů
19.00	večeře
8.30–16.30	prezentace vybraných vydavatelství

Čtvrtek, 18. 09. 2014

9.00–11.30	konference ve čtyřech sekcích
11.30–12.00	závěr konference
12.00–13.00	oběd
13.30–18.00	fakultativní exkurze do Českého Krumlova

ANMELDUNG ZUR TAGUNG:

Konferenzgebühr:
500,- Kč für Mitglieder des Germanistenverbandes der Tschechischen Republik
700,- Kč für andere Teilnehmer und Teilnehmerinnen

Die Konferenzgebühr können Sie entweder auf das Konto des Germanistenverbandes überweisen oder am Dienstag, dem 16. September 2014, bar am Tagungsort bezahlen.

Kontonummer: 164 736 305 / 0300
IBAN: CZ080300 0000 0001 6473 6305
BIC: CEKOCZPP

PŘIHLÁŠKA NA KONFERENCI:

Konferenční poplatek:
500,- Kč členové Svazu germanistů České republiky
700,- Kč ostatní účastníci

Konferenční poplatek můžete zaplatit převodem na konto Svazu germanistů nebo hotově 16. září 2014 na místě.

Číslo účtu: 164 736 305 / 0300
IBAN: CZ080300 0000 0001 6473 6305
BIC: CEKOCZPP

ANMELDUNG ZUM ABENDESSEN, STADT-RUNDGANG UND ZUR EXKURSION NACH ČESKÝ KRUMLOV:

Bitte lassen Sie uns mit der Anmeldung ebenfalls wissen, ob Sie auch an der Stadtführung und am gemeinsamen Abendessen am 16. 9. 2014 sowie an der fakultativen Exkursion nach Český Krumlov am 18. 9. 2014 teilnehmen möchten.

PŘIHLÁŠKA NA SPOLEČNOU VEČEŘI, NA PROHLÍDKU MĚSTA A NA EXKURZI DO ČESKÉHO KRUMLOVA:

Oznamte nám prosím současně s přihláškou ke konferenci, jestli se zúčastníte prohlídky Českých Budějovic a společné večeře 16. září 2014 a také fakultativní exkurze do Českého Krumlova 18. září 2014.

III. Unterkunftsöglichkeiten in České Budějovice

III. Nabídka ubytování v Českých Budějovicích

Wir möchten Sie auch gleich über die Übernachtungsmöglichkeiten in Hotels informieren, die für die Teilnehmer der Konferenz einen Spezialpreis angeboten haben.

Wir bitten Sie, sich die Unterkunft individuell zu bestellen.

Rádi bychom Vás také informovali o možnostech ubytování v hotelech, které připravily pro účastníky konference speciální nabídky.

Prosíme Vás ovšem o individuální objednávky ubytování.

Clarion Congress Hotel

Pražská třída 2306/14
370 04 České Budějovice

E-mail: reservation.cchcb@clarion-hotels.cz
Telefon: (+420) 389 102 111
WWW: www.clarioncongresshotelceskebudejovice.com

Preisangebot/nabídka:

Einzelzimmer/jednolůžkový: Kč 1200,- pro Zimmer/pokoj
Doppelzimmer/dvoulůžkový: Kč 1500,- pro Zimmer/pokoj

Reservierung bis/termín rezervace: 31. 3. 2014

Identifikation der Konferenzteilnehmer/identifikace účastníků konference: Germanistik 2014

Hotel Budweis

Mlýnská 165/6
370 01 České Budějovice 1

E-mail: info@hotelbudweis.cz
Telefon: +420 389 822 111
WWW: www.hotelbudweis.cz

Preisangebot/nabídka:

Einzelzimmer/jednolůžkový: Kč 1600,- pro Zimmer/pokoj
Doppelzimmer/dvoulůžkový: Kč 2000,- pro Zimmer/pokoj

Reservierung bis/termín rezervace: 2. 8. 2014

Identifikation der Konferenzteilnehmer/identifikace účastníků konference: Germanistik

Hotel U Tří lvů

U Tří lvů 3a
370 01 České Budějovice

E-Mail: office@hotelutrilvu.cz
Telefon: +420 386 359 900
WWW: www.hotelutrilvu.cz

Preisangebot/nabídka:

Einzelzimmer/jednolůžkový: Kč 900,- pro Person/osoba
Doppelzimmer/dvoulůžkový: Kč 600,- pro Person/osoba

Über weitere Details werden wir Sie im nächsten Rundschreiben informieren. Wir hoffen, dass das breite Konferenzthema ein reges Interesse finden wird, und freuen uns sehr auf ein Treffen im September 2014 in České Budějovice!

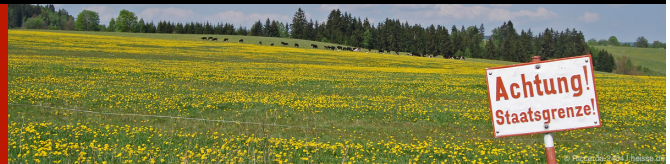
Die Organisatorinnen und Organisatoren vom Lehrstuhl für Germanistik der Pädagogischen Fakultät und vom Institut für Tschechisch-deutsche Arealstudien und für Germanistik der Philosophischen Fakultät der Südböhmischen Universität in České Budějovice

V příštím dopise Vás budeme informovat o dalších podrobnostech. Doufáme, že se široké téma konference setká s velkým zájmem, a těšíme se na společné setkání v září 2014 v Českých Budějovicích!

Organizátorky a organizátoři z katedry germanistiky Pedagogické fakulty a z Ústavu česko-německých areálových studií a germanistiky Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

IV. Anmeldung zur Konferenz

IV. Přihláška na konferenci

Deutsch ohne Grenzen

Ich melde mich hiermit zur Teilnahme an der Konferenz des Germanistenverbandes der Tschechischen Republik in České Budějovice von 16. bis 18. 9. 2014 an.

1. Vorname und Familienname, Titel: _____

2. Adresse der Institution: _____

3. Kontakt (Tel., E-Mail): _____

4. Auf der Konferenz trete ich mit einem Beitrag (max. 20 Min.) auf:

ja

nein

5. Sektion:

Linguistik

Literaturwissenschaft

Didaktik

Gesellschaftswissenschaften

6. Thema des Beitrags: _____

Abstract (max. 5 Zeilen): _____

7. Ich nehme an der Stadtbesichtigung am 16. 9. 2014 teil:

ja

nein

8. Ich nehme an dem gemeinsamen Abendessen am 16. 9. 2014 teil:

ja

nein

9. Ich nehme an der fakultativen Exkursion nach Český Krumlov am 16. 9. 2014 teil:

Schlossarchiv

Schlossbarocktheater

nein